

Ärtsångare och törnsångare

ÄRTSÅNGARE

FOTO: JOHN LARSEN

- 1 Mörka ben.
- 2 Helmörk näbb.
- 3 Jämmt färgad gråbrun ovsida.

TÖRNSÅNGARE

FOTO: ULRIK BRUNN

- 1 Ljusa ben.
- 2 Näbb brun med ljusare undre näbbhalva.
- 3 Ovsida brunaktig. Vinge med mörka centra och varmbruna kanter.

Både sett till antal individer och till antal arter är den absoluta majoriteten av de svenska fåglarna flyttfåglar som tillbringar vintern utomlands. Många av flyttfågelnas tillbringar vintern i tropikerna och från och med slutet av april återvänder dessa globetrotters till Sverige. Bland de här så kallade tropikflyttarna återfinns vi ett artpar som ofta blandas ihop, nämligen ärtsångaren och törnsångaren. Båda arterna är allmänt förekommande i södra och mellersta Sverige medan de är betydligt sparsammare i norr, särskilt i inlandet.

På våren anländer ärtsångaren i slutet av april / början av maj, några dagar innan törnsångaren. På hösten ser man ofta den sista ärtsångaren något senare än den sista törnsångaren, men man kan säga att de följer varandra tidsmässigt ganska väl. I mitten av oktober har normalt de sista individerna av båda arterna lämnat landet.

TÖRNSÅNGAREN FÖREKOMMER i öppet eller halvöppet landskap. Det kan vara

jordbrukslandskap med träd eller buskar längs diken, kohagar eller hyggen med uppvuxet sly.

Ärtsångaren finns i liknande miljö men undviker de helt öppna biotoperna. I gengäld kan man finna den i så gott som slutna skog där törnsångaren däremot saknas helt.

Törnsångaren är en slank, mellanstor sångare med relativt lång stjärt. Ovsidan är brunaktig och undersidan smutsvit, hos hannen är huvudet gråaktigt. Hakan framträder mot den övriga undersidan som kontrasterande ljus.

Vingens fjädrar har mörka centra med tydligt ljusare, varmbruna och nästan orange, kanter. Näbben är brunaktig även den men med en ljusare undre näbbhalva. Benen upplevs ljusa och färgen varierar från lite skär till brungrå. Sammanfattningsvis ger törnsångaren ett mer kontrastrikt intryck än ärtsångaren.

ÄRTSÅNGAREN GER ETT mer satt och kompakt intryck än törnsångaren givet den

kortare stjärten, den mindre storleken och den lite rundare kroppen.

Ovsidan är gråaktigt brun, undersidan vitaktig med en kallare ton än törnsångaren och huvudet är grått med kontrasterande mörka örontäckare. Näbben är svartaktig med ljusare gråaktig undre näbbhalva, den ger ett klart mörkare intryck än törnsångarens, och benen är svarta eller mörkt grå.

TÖRNSÅNGARHANNEN SJUNGER OFTA från toppen av buskar och träd och företar även sångflykt över reviret. Sången är som en spretig, eller studsande, liten ramsa som är svår att beskriva i ord.

Ärtsångaren är något mer blyg av sig och sjunger oftast dold bland buskarna. Sången är ett lite bubbligt pladder avslutat med en skallrande drill. Törnsångaren har två olika locklåten som båda skiljer sig tydligt från ärtsångarens, dels ett utdraget, lite surrande ljud och dels ett "vadd-vadd-vadd". Ärtsångaren har ett skarpt "teck" eller "tett". **41**